

Κήρυγμα Μητροπολίτη Ναυπάκτου για την Κυριακή Ζ΄ των Αγίων Πατέρων - Προσευχή του Χριστού για ενότητα

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου](#)

Διαβάστε το κήρυγμα του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου για την Κυριακή Ζ΄ των Αγίων Πατέρων, με τίτλο: Προσευχή του Χριστού για ενότητα:

«Πάτερ ἅγιε, τήρησον αὐτούς ἐν τῷ ὀνόματί σου,
ὥς δέδωκάς μοι, ἵνα ὦσιν ἐν καθώς ἡμεῖς»
(Ἰω. ιζ', 11)

Ἀγαπητοί ἀδελφοί,

Στὴν Ἀρχιερατικὴ προσευχὴ τοῦ Χριστοῦ πρὸ τοῦ Πάθους Του, γίνεται λόγος γιὰ τὴν ἐνότητα τῶν μαθητῶν-Χριστιανῶν. Ὁ Χριστὸς παρακαλεῖ τὸν Πατέρα Του νά

τηρῇ τούς μαθητάς ἐν τῷ ὀνόματί Του «ἵνα ᾧσιν ἔν» (Ἰω. ιζ', 11). Τό χωρίο αὐτό χρησιμοποιεῖται συχνά ἀπό τούς ἀνθρώπους πού ἐπιδιώκουν τήν λεγομένη ἔνωση τῶν «Ἐκκλησιῶν», ἀλλά μπορούμε νά ποῦμε ὅτι τίς περισσότερες φορές, ἄν ὅχι πάντοτε, παρερμηνεύεται. Ἐδῶ ὁ Χριστός δέν παρακαλεῖ τόν Πατέρα Του γιά τήν μελλοντική ἐνότητα τῶν λεγομένων «Ἐκκλησιῶν», ἀλλά γιά τήν ἐνότητα «ἐν τῇ δόξῃ τοῦ Χριστοῦ», πού δίδεται στούς ἀγίους καί εἶναι παροῦσα πραγματικότητα μέσα στήν Ἐκκλησία.

Γιά νά μπορέση κανείς νά ἐρμηνεύσῃ καλά τό χωρίο αὐτό πρέπει νά τό δῇ μέσα στά πλαίσια ὁλόκληρης τῆς ἀρχιερατικῆς προσευχῆς, πού εὐρίσκεται στό δέκατο ἔβδομο (ιζ') κεφάλαιο τοῦ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγελίου. Ἐκεῖ βλέπει ὅτι ὅπου ὑπάρχει ἡ φράση «ἵνα ᾧσιν ἔν», συνδέεται ἀμέσως μέ τό «καθώς ἡμεῖς», μέ τό «ἐν ἡμῖν», μέ τήν δόξα τοῦ Πατρός, τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἡ σύνδεση αὐτή μᾶς δίνει τήν πραγματική ἐρμηνεία τοῦ χωρίου αὐτοῦ πού μελετᾶμε.

Ἡ ἐνότητα τῶν ἀνθρώπων εἶναι ἀληθινή, ὅταν συνδέεται μέ τό «καθώς ἡμεῖς», ὅταν δηλαδή εἶναι Τριαδική. Ὁ Χριστός τό εἶπε ξεκάθαρα: «ἵνα πάντες ἔν ᾧσιν, καθὼς σύ πάτερ, ἐν ἐμοί κάγω ἐν σοί» (Ἰω. ιζ', 21). Στήν Ἁγία Τριάδα ὑπάρχει ἀλληλοπεριχώρηση Προσώπων. Ὁ Πατήρ ζῇ μέσα στόν Υἱό καί τό Ἅγιο Πνεῦμα. Ὁ Υἱός μέσα στόν Πατέρα καί τό Ἅγιο Πνεῦμα. Καί τό Ἅγιο Πνεῦμα μέσα στόν Πατέρα καί τόν Υἱό. Ὑπάρχει στήν Ἁγία Τριάδα ἐνότητα οὐσίας καί ἰδιαιτερότητα ὑποστάσεων.

Ἔτσι καί ἡ ἐνότητα μεταξύ τῶν ἀνθρώπων δέν πρέπει νά εἶναι ἐξωτερική, δέν εἶναι μιά σύνδεση ἐξωτερική τῶν σωμάτων, ἀλλά ἐσωτερική, πρέπει νά ὑπάρχῃ ἀλληλοπεριχώρηση καρδιῶν. Ἀκόμη ἡ ἐνότητα εἶναι ἀληθινή, ὅταν ὑπάρχῃ ἐν Χριστῷ. «Καί αὐτοί ἐν ἡμῖν ἔν ᾧσιν» (Ἰω. ιζ', 21). Ἡ κοινωνία μέ τόν ἅγιο Τριαδικό Θεό ἐξασφαλίζει τήν γνησιότητα τῆς ἀνθρωπίνης ἐνότητος. Ἐπίσης, ἡ γνήσια ἐνότητα ὑπάρχει μέ τήν θεωρία τοῦ Θεοῦ: «Καί ἐγώ τήν δόξαν ἣν δέδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς ἵνα ᾧσιν ἔν... θέλω ὅπου εἰμί ἐγώ κάκεῖνοι ᾧσι μετ' ἐμοῦ, ἵνα θεωρῶσι τήν δόξαν τήν ἐμήν...» (Ἰω. ιζ', 22, 24).

Ὅλα αὐτά δείχνουν ὅτι ὅταν οἱ ἄνθρωποι μετέχουν τῆς δόξης τῆς Ἁγίας Τριάδος στήν ἀνθρώπινη φύση τοῦ Χριστοῦ, ὅταν εἶναι συνδεδεμένοι μέ τόν Χριστό, τότε εἶναι καί μεταξύ τους ἐνωμένοι.

Ἐπομένως, στήν Ἀρχιερατική προσευχή δέν γίνεται λόγος γιά μιά ἐξωτερική ἐνότητα, πού εἶναι ἀποτέλεσμα ἐξωτερικῶν προσπαθειῶν καί γνωρισμάτων καί πού εἶναι προσδοκία τοῦ μέλλοντος, ἀλλά γιά τήν ἐνότητα τῶν ἀνθρώπων στό Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, πού δόθηκε τήν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς καί εἶναι παροῦσα πραγματικότητα στούς θεουμένους ἀνθρώπους πού μετέχουν

τῆς δόξης τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ, ὅπως οἱ Τρεῖς Μαθητές στό Θαβώρ.

Οἱ ἅγιοι Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, ἀφοῦ καθαρίσθηκαν ἀπό τίς φθοροποιές ἐνέργειες τῶν παθῶν, ἀφοῦ ἀπέβαλαν μέ τήν Χάρη τοῦ Χριστοῦ τήν σκότωση τοῦ νοῦ, ἔφθασαν στήν θεωρία τοῦ Θεοῦ καί φυσικά ἐνώθηκαν καί μεταξύ τους. Ἡ δόξα τῆς Ἀγίας Τριάδος τούς περιέλαμψε, τούς ἀλλοίωσε, τούς μεταμόρφωσε, ὅποτε ἐνεργοῦσαν ὡς ἐνεργήματα τοῦ Παναγίου Πνεύματος.

Ἔτσι, οἱ ἅγιοι Πατέρες ἔχουν κοινή διδασκαλία, ἀφοῦ μέ τήν Χάρη τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ ἀπέκτησαν κοινή ζωή. Εἶναι φορεῖς τῆς Παραδόσεως. Καί ξέρουμε καλά ὅτι ἡ Παράδοση δέν εἶναι μιά «ἱστορική γνώση» καί «ἱστορική μνήμη», ἀλλά ἡ ἀδιάλειπτη ἐνέργεια τοῦ Παναγίου Πνεύματος στήν Ἐκκλησία. Γι' αὐτό οἱ ἅγιοι Πατέρες δέν παρέλαβαν ἀπλῶς ἐξωτερικά καί διανοητικά τήν διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας ἀπό τούς προγενεστέρους Πατέρας, οὔτε ἔμαθαν τήν Ὁρθοδοξία ἀπό τίς συγγραφές τῶν ἁγίων, ἀλλά ἔχουν κοινωνία μέ τούς προηγηθέντας, ἐπειδὴ συμμετέχουν στήν ἄκτιστη δόξα τῆς Ἀγίας Τριάδος στήν ἀνθρώπινη φύση τοῦ Χριστοῦ. Ἡ διδασκαλία τους δέν εἶναι φιλοσοφικός στοχασμός, ἀλλά ἀποκάλυψη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Ὅταν ἐξετάση κανεῖς προσεκτικά τόν βίο, τήν πολιτεία καί τήν διδασκαλία ὅλων τῶν ἁγίων καί τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, θά διαπιστώσῃ ὅτι ἔχουν κοινή διδασκαλία, ἀλλά πρό παντός κοινή ζωή καί ἐμπειρία. Οἱ Πατέρες στηρίζονται στήν ἀποκάλυψη τοῦ Ἀσάρκου Λόγου στούς Προφῆτες καί Δικαίους τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, καί στήν ἀποκάλυψη τοῦ Σεσαρκωμένου Λόγου στούς Ἀποστόλους στήν Καινή Διαθήκη, ἀλλά καί στήν ἐμπειρία τους.

Ἡ ἐμπειρία αὕτη δέν εἶναι ἀπροσδιόριστη, ἀλλά εἶναι βίωση τοῦ ἱεροῦ ἡσυχασμοῦ. Ὅταν κάνουμε λόγο γιά ἡσυχασμό ἐννοοῦμε αὐτό πού εἶπε ὁ Χριστός: «Γρηγορεῖτε καί προσεύχεσθε ἵνα μή εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν» (Ματθ. κστ', 41). Αὐτό σημαίνει ὅτι ἀγωνίσθηκαν στό νά ἔχουν καθαρούς λογισμούς καί στό νά προσεύχεται ἀδιαλείπτως ὁ νοῦς στήν καρδιά. Μέ τόν τρόπο αὐτόν βιώνει ὁ ἄνθρωπος τήν κάθαρση καί τόν φωτισμό, καί ὅταν ὁ Θεός θελήσῃ φθάνει καί στήν θεοπτία.

Ἡ κοινή ζωή ὅλων τῶν ἁγίων Πατέρων εἶναι ἡ πορεία τους ἀπό τήν κάθαρση, στόν φωτισμό καί τήν θέωση, δηλαδή μετέχουν τῆς καθαρτικῆς, φωτιστικῆς καί θεοποιῶς ἐνεργείας τοῦ Θεοῦ.

Αὐτό τό βλέπουμε σέ ὅλους τούς ἁγίους πού τά ὀνόματά τους ἐτέθηκαν στό ἁγιολόγιο τῆς Ἐκκλησίας μας, ὅπως τόν ἅγιο Νεκτάριο Ἐπίσκοπο Πενταπόλεως, τόν ἅγιο Καλλίνικο Ἐπίσκοπο Ἐδέσσης, τόν ἅγιο Παΐσιο τόν Ἀγιορείτη, τόν ἅγιο Πορφύριο τόν Καυσοκαλυβίτη, τόν ἅγιο Ἐφραίμ τόν Κατουνακιώτη, τόν ἅγιο Ἰωσήφ

τόν Σπηλαιώτη, τόν ἅγιο Ἰάκωβο τόν ἐν Εὐβοίᾳ καί ἄλλους.

Αὕτῃ εἶναι ἡ βασική διαφορά μεταξύ τῶν αἵρετικῶν καί τῶν ἁγίων Πατέρων. Οἱ αἵρετικοί, ἐπειδή δέν εἶχαν θεωρία Θεοῦ, φιλοσοφοῦσαν, ἐνῶ οἱ Πατέρες, ἐπειδή εἶδαν τόν Χριστό μέσα στήν δόξα Του, θεολογοῦσαν, μιλοῦσαν αὐθεντικά, ὡς φορεῖς τῆς Παραδόσεως. Μποροῦμε νά ποῦμε ὅτι ἡ ἐμπειρία τῆς Ἐκκλησίας διατυπώνεται σέ κάθε χρονική περίοδο ἀπό τούς ἁγίους, χωρίς νά ἀλλοιώνεται καί χωρίς νά διαφοροποιῇται ἀπ' ὅλη τήν διδασκαλία τῶν προηγούμενων Πατέρων. Ὅταν ἔχουμε διαφοροποίηση, τότε ἔχουμε παρέκκλιση καί, ἐπομένως, καταλήγουμε σέ αἵρεση.

Ὁ Μητροπολίτης

+ Ὁ Ναυπάκτου καί Ἀγίου Βλασίου Ἱερόθεος